

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry.
c/o Tapani Saimovaara
Päijänteentie 12 A 1
17200 Vääksy
phly@phly.fi
www.phly.fi

Hollolan kunnan kaavoitus

Asia: Muistutus Kalliola-Paimela osayleiskaavan luonnoksesta

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys (PHLY) on BirdLife Suomen alueellinen jäsenyhdistys Päijät-Hämeessä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää lintuharrastusta ja -tutkimusta, luonnon- ja ympäristösuojelua sekä kestävää kehitystä. PHLY on tutustunut Kalliolan-Paimelan kaavaluonnoksen aineistoihin ja lausuu niistä seuraavaa:

Kaavoitusprosessi

PHLY on ensisijainen linnustonsuojelun asiantuntijayhdistys Päijät-Hämeen alueella. Kaava-alue on huomattavan laaja ja linnustoltaan monipuolinen. PHLY kiittää, että kaavoittaja on lisännyt yhdistyksen kaavan osallisten listaan ja toivoo että kunta lähettää jatkossakin tiedon kaavan etenemisestä yhdistyksen sähköpostiosoitteeseen ja/tai postiosoitteeseen kunnan käytännön mukaisesti.

Yhdistys esittää että kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään ja sen tavoitteisiin lisätään linnustonsuojelu (tai yleisemmin luonnonsuojelu) yhdeksi teemaksi.

Linnusto- ja luontoselvitykset

MRL:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetäessä otetaan huomioon sen tehtävä ja tarkoitus.

Kalliolan-Paimelan osayleiskaavalla on tarkoitus mahdollistaa huomattavaa rakentamisen lisäämistä. Kaavaa tulisi käyttää suoraan rakennusluvan perusteena, mikä edellyttää selvityksiltä yleiskaavan selvityksiä yksityiskohtaisempaa tasoa.

Alueelta löytyy niin metsiä kuin monipuolisia maatalousympäristöjä, joiden linnusto on ollut jatkuvasti uhanalaistuva eri uhanalaisuusarvioinneissa.

Alueen todennäköisestä ja tiedossa olevasta merkityksestä linnusto- ja luontoarvoille johtuen PHLY toteaa, että alueelta on laadittava ympäristöhallinnon ohjeiden mukainen pesimälinnustonselvitys, vähintään niiltä alueilta joille osoitetaan muuttuvaa maankäyttöä tai mahdollistetaan kaavamerkinnöin toimet, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti linnustoon (esim. rakentaminen, metsänhakuu). Nykyinen esillä ollut luontoselvitys on ns esiselvitys ja sen tulokset eivät vielä ole sellaisia, että niihin voitaisiin ottaa kantaa linnuston tai muun lajiston osalta.

Esiselvityksen suosituksissa ei mainita, että alueelta laadittaisiin viitasammakko- tai lepakkoselvitystä. Tältä osin esiselvityksen suositukset jatkoselvityksistä ovat puutteellisia. Myös saukon täsmällinen esiintyminen tulisi selvittää alueelta ja tuoda sen myötä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä kaavakartalle (nykytiedon perusteella Haritunjoen varteen).

Linnusto- ja luontoselvitykset tulee myös ulottaa hieman kaava-alueita laajemmalle alueelle, koska kaavalla voi olla vaikutuksia myös kaava-alueen ulkopuolelle (esim. Ilmotunjärvi).

PHLY huomauttaa, että kaavaprosessin kannalta on ongelmallista, että luontoselvitys on kaavan luonnosvaiheessa vasta ns. esiselvitys. Kaavaluonnoksesta olisi saatu parempi, mikäli luontoselvitykset olisi teetetty aiemmin tai luonnos asetettaisiin nähtäville vasta varsinaisen luontoselvityksen valmistuttua, jotta siinä olevat luontoarvot, lajit, kohteet ja suositukset oltaisiin voitu tuoda jo kaavaluonnokseen. Nyt on riskinä, että kaava muuttuu niin paljon, että kaavaluonnos joudutaan asettamaan uudelleen nähtäville ja kaavaprosessi venyy.

Kaavamääräykset ja -merkinnät

Kaavaluonnokseen ja -karttaan tulee lisätä maakuntakaavoituksen aineistoista ekologiset yhteydet sekä yhtenäisten metsäalueiden "sirpaleet" (alle 100 ha) sekä turvata nämä soveltuvien kaavamerkinnöin ja -määräyksin. Esim. että ekologista yhteyttä ei saa (avo)hakata.

Myös olemassa olevaa viheryhteystarve merkintää tulee täsmentää ja vahvistaa kaavamääräyksellä sekä muuttaa se kapeasta viivasta väyläksi joka perustuu ekologisiin tutkimustuloksiin tarvittavien ekologisten yhteyksien leveydestä. Kaavassa tulee myös varmistaa, että osoitettulla viheryhteystarpeella ei ole ristiraataa pääkaavamerkinnän kanssa, kuten nyt monin paikoin on.

Luo -merkintöjä on täsmennettävä ja kaavamääräyksiin tulee kirjata ne luontoarvot, joita ei saa heikentää tai hävittää.

Kaavan luontovaikutusten arviointi

Kaavaluonnoksen selostuksesta ja sen liiteaineistoista puuttuu MRL:n 9§ edellyttämä ja tasoinen luontovaikutusten arviointi. Nykyisellään tämä osuus on vaillinainen ja osittain jopa harhaanjohtava. Lain tarkoittaman vaikutusten arvioinnin tulee perustua riittäviin selvityksiin (ks. kappale luontoselvitykset) ja olla niin seikkaperäinen, että ekologiaan perehtymätön henkilökin pystyy tekemään sen perusteella johtopäätöksiä kaavaehdotuksen vaikutuksista eri lajeihin ja luontoarvoihin.

Esimerkiksi lintulajien osalta vaikutusten arviointi tulisi olla lajikohtaista (vähintään uhanalaisten lajien ja muiden maankäytönsuunnittelun kannalta oleellisten lajien osalta), siinä tulisi esittää lajin uhanalaisuus- ja muut luokitukset, kaavaehdotuksen välittömät ja välilliset vaikutukset kyseiseen lajiin hyödyntäen sekä kvantitatiivisia (numeerisia) että kvalitatiivisia (laadullisia) arviointimenetelmiä.

PHLY pyytää kaavoittajaa poistamaan toistaiseksi merkinnän "0" Kaavan vaikutukset kappaleen kohdasta Luonto ja maisema: Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus tai merkitsemään sen keskeneräiseksi koska luontoselvitys on kesken ja sen tuloksia ei ole voitu täten arvioidakaan. On disinformatiivista esittää, että kaavalla ei ole luontovaikutuksia mm. koska ekologistia yhteyksiä ei ole turvattu kaavamääräyksin.

Vaatimukset

- OAS:sia päivitetään lisäämällä linnustonsuojelu yhdeksi teemaksi
- Alueen pesimälinnusto on selvitettävä ympäristöhallinnon suositusten mukaisesti.
- Alueella tulee tehdä lepakkoselvitys, viitasammakkoselvitys ja täsmentää saukon esiintymistä.
- Nykyisellään riittämätön luontovaikutusten arviointi tulee perustua näihin uusiin selvityksiin.
- Vaikutusarvioinnin perusteella kaavaa tulee tarvittaessa muokata ja mikäli arviointi aiheuttaa kaavaan merkittäviä muutoksia, tulee kaavaluonnos asettaa uudelleen nähtäville.
- Ekologiset yhteydet turvataan alue- ja väylämäisinä merkintöinä kapeiden viivojen asemasta sekä niihin merkitään kaavamääräys, joka turvaa yhteyden säilymisen.

Lopuksi

PHLY toivoo, että kaavaa työstetään vielä eteenpäin luontoarvot huomioiden, tarvittavat lisäselvitykset tehdään asianmukaisesti ja kunnolla. PHLY:llä on myös olemassa olevaa aineistoa alueen linnustosta, jonka käytöstä voidaan neuvotella Hollolan kunnan kanssa.

Asikkalassa 28. päivänä huhtikuuta 2020

Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistys

Tapani Saimovaara

Puheenjohtaja